

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **H. S.**, bývajúcej v L., proti žalovaným **1/ B. M.** a **2/ M. M.**, obom bývajúcim v K. a zastúpeným JUDr. L. P., advokátom so sídlom v Ž., **o vydanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 6 C 543/1999, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. septembra 2010 sp. zn. 5 Co 74/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca rozsudkom z 26. novembra 2009 č.k. 6 C 543/1999-199 zaviazal žalovaných 1/, 2/ v lehote 3 dní vydat' žalobkyni nehnuteľnosť označenú na vytyčovanom náčrte Ing. A. B. bodmi A-B-C-D-A o výmere X. m², ktorá je v katastri nehnuteľností pre katastrálne územie K. vedená na liste vlastníctva č. X. ako časť parcely č. X. o celkovej výmere X. m² zastavanej plochy pod domom č. X.. Žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť solidárne zaplatiť žalobkyni 925,81 € trov konania. V odôvodnení uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaní 1/, 2/ neoprávnene zasiahli do vlastníckych práv žalobkyne, keď jej z parcely č. X. zabrali plochu označenú na vytyčovacom náčrte Ing. A. B. bodmi A-B-C-D-A, a preto jej žalobe s poukazom na ustanovenie § 126 Občianskeho zákonníka v celom rozsahu vyhovel. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaných 1/, 2/ Krajský súd v Žiline rozsudkom z 28. septembra 2010 sp. zn. 5 Co 74/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovaných 1/, 2/ zaviazal

v lehote 3 dní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 62,70 € trov odvolacieho konania. V odôvodnení poukázal na dôvody, pre ktoré súd prvého stupňa vyhovel žalobe a stotožnil sa s jeho názorom, že žalovaní 1/, 2/ neoprávnene zasiahli do vlastníckeho práva žalobkyne, a preto súd prvého stupňa dôvodne uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť vydať žalobkyni spornú časť nehnuteľnosti o výmere X. m². O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/, 2 dovolanie. Žiadali rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Namietali, že im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ako i že odvolací súd vec nesprávne po právnej stránke posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odňatie možnosti konať pred súdom videli v tom, že odôvodnenia rozsudkov súdov oboch stupňov sú nepreskúmateľné, nakoľko sa súd právne ani skutkovo nevysporiadal s ich tvrdením, že časť nehnuteľnosti o výmere X. m², ktorá má byť súčasťou parcely č. X., nadobudli do vlastníctva od právneho predchodcu V. H. na základe kúpnej zmluvy uzavretej v roku 1971, ako i so skutočnosťou, že žalobkyňa ani jej právny predchodca nikdy spornú časť nehnuteľnosti neužívali ani neužívajú. Ďalej uviedli, že súd sa dôsledne nevysporiadal ani nimi vznesenou námietkou nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na podaní danej žaloby. Vyčítali súdu, že nevykonal nimi navrhovaný dôkaz – znalecký posudok znalcom z odboru stavebníctva, ktorá okolnosť mala za následok nesprávne zistenie skutkového stavu veci a v konečnom dôsledku aj nesprávne právne posúdenie veci. Namietali aj nesprávny postup súdu tým, že konanie v danej veci ex offo neprerušil podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. do skončenia konania o ich protinávruhu, o ktorom sa vedie samostatné konanie na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 13 C 140/2005 a v ktorom žiadali určiť, že sú vlastníkami časti parcely č. X. predstavujúcu výmeru X. m², nakoľko rozhodnutie o ich protinávruhu je významné pre rozhodnutie o žalobe žalobkyne.

Žalobkyňa sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súdu prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaných 1/, 2/ nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovaných 1/, 2/ by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník

konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že v konaní došlo k takejto vade. So zreteľom na obsah dovolania žalovaných 1/, 2/ treba v danom prípade osobitne zdôrazniť, že § 237 O.s.p. spája prípustnosť dovolania výlučne len so závažnými procesnými vadami, a s výhradne tými, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť. Iné procesné vady (procesné vady inej povahy, než sú vady taxatívne vymenované v § 237 O.s.p.) a tiež iné nesprávnosti než sú vady postupu súdu v konaní (napríklad nesprávnosti, ku ktorým došlo v rámci právneho posudzovania veci), nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola žalovaným 1/, 2/ odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa ich názoru dôjsť tým, že odvolací súd v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, nakoľko sa nevysporiadal s ich tvrdením, že časť parcely č. X. o výmere X. m² nadobudli do ich výlučného vlastníctva od V. H. na základe kúpnej zmluvy, ďalej so skutočnosťou, že žalobkyňa ani jej právny predchodca spornú časť parcely nikdy neužívali, ako i s ich námietkou nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na podaní predmetnej žaloby.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka

konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovaným 1/, 2/ realizáciu ich procesných práv.

Pokiaľ žalovaní 1/, 2/ namietajú nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (nepreskúmateľnosť), treba uviesť, že nie každá procesná nesprávnosť, ku ktorej dôjde v priebehu občianskeho súdneho konania, je relevantná z hľadiska procesnej prípustnosti dovolania. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.); vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Niektorým vadám inej procesnej povahy majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (s tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod (viď ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý možno uplatniť v dovolaní, ale len pokiaľ je procesne prípustné. Uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo odporučené uverejniť v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, v ktorom tento súd dospel k právnenému názoru, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Tento rozsudok bol v uvedenej zbierke publikovaný ako R 111/98. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednáwanej veci. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva aj z ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 9/2009, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 338/2009 a 5 Cdo 290/2009). Preto sama skutočnosť, že v konaní prípadne došlo k procesnej vade tejto povahy (nepreskúmateľnosť rozhodnutia), nemôže v danom prípade založiť prípustnosť dovolania žalovaných 1/, 2/, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Žalovaní 1/, 2/ v dovolaní vyslovili aj nespokojnosť s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby teda tvrdenia žalovaných 1/, 2/ o založení rozhodnutia na nesprávnom právnym posúdení boli prípadne aj opodstatnené, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Pokiaľ ide o námietku dovolateľov, že súdy nižších stupňov nevykonali nimi navrhnutý dôkaz (znalecký posudok), je súdna prax jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000). Pre úplnosť je vhodné zdôrazniť, že k procesným právam účastníka nepatrí, ako sa dovolatelia mylne domnievajú, aby bol súdom vykonaný každý nimi navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 211 ods. 4 O.s.p.). Ak súd prípadne aj rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. Z dôvodov uvedených vyššie procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p., a teda ani prípustnosť dovolania žalovaných 1/, 2/ podľa tohto ustanovenia, nezakladá ani žalovanými

1/, 2/ v dovolaní tvrdená neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení, z ktorých podľa ich názoru vychádzali pri rozhodovaní súdy nižších stupňov.

Žalovaní 1/, 2/ súdom nižších stupňov vyčítajú, že im odňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. aj tým, že ex offio neprerušili konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. do skončenia konania o ich protinávrhu, o ktorom sa vedie samostatné konanie na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 13 C 140/2005 a v ktorom žiadali určiť, že sú vlastníkami časti parcely č. X. predstavujúcu výmeru X. m², nakoľko rozhodnutie o ich protinávrhu je významné pre rozhodnutie o žalobe žalobkyne.

Ustanovenie § 109 ods. 1 O.s.p. uvádza prípady (procesné situácie), v ktorých súd z dôvodu určitej prekážky musí rozhodnutím prerušiť občianske súdne konanie. Podľa písm. b/ prvej vety uvedeného zákonného ustanovenia je povinný tak súd urobiť vtedy, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť; pôjde predovšetkým o otázky uvedené v § 135 ods. 1 O.s.p.

Dovolací súd v danom prípade nezistil, že by postupom súdov, keď neprerušili konanie do skončenia konania o protinávrhu žalovaných 1/, 2/, o ktorom sa vedie samostatné konanie na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 13 C 140/2005 a v ktorom žiadali určiť, že sú vlastníkami časti parcely č. X. predstavujúcu výmeru X. m², bola žalovaným 1/, 2/ odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Posúdenie vlastníctva žalovaných 1/, 2/ k spornej časti nehnuteľnosti (tvoriaceho predmet konania o protinávrhu žalovaných 1/, 2/ vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 13 C 140/2005), ktorej vydania sa žalobkyňa v konaní domáha, nie je riešením takej otázky, ktorú by súd v predmetnom konaní nemohol (nesmel) riešiť ako otázku predbežnú, pokiaľ o nej nebolo ešte vydané rozhodnutie.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovaných 1/, 2/ podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovaných podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyne vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovaným 1/, 2/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224

ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. júla 2011

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková